

Minustako lintuharrastaja?

Jenni Hakanen, 24.5.2026

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys (Pily)

Sisältö

- Linnut
- Miksi lintuharrastus?
- Mitä varusteita tarvitsen ja miten pääsen alkuun?
- Tunnista 100 lintulajia -haaste
- Lintuslangista
- LokkisaariLive
- BirdLife Suomi (erilliset diat)
- Aikaa kysymyksille ja keskustelulle

Kuva: JH

Linnut

- Maailmassa on noin 11 000 lintulajia.
- Suomessa pesii noin 250 lajia.
- Luonnonvaraisia lintulajeja on Suomessa havaittu lähes 500.
- Linnut ovat monipuolinen lajiryhmä, ja niitä on kaikkialla.
- Linnut ovat pieniä dinosauruksia.

Miksi lintuharrastus?

- Ei ole sidottu paikkaan eikä aikaan – lintuja on ympärivuotisesti lähes kaikkialla erilaisissa elinympäristöissä.
- Linnut ovat näkyvin ja kuuluvuin sekä määrällisesti runsain tasalämpöisten eläinten ryhmä.
- Linnut ovat indikaattori ympäristömme tilan muutoksista. Harrastajien tekemien havaintojen perusteella saadaan tietoa, milloin linnut muuttavat tai kuinka runsaana mikäkin lintulaji maassamme pesii, mikä sen levinneisyys on ja miten linnusto muuttuu. Harrastajien havainnot ovat siis hyödyksi myös linnuille itselleen suojelutyön kautta.
- Innostaa, palkitsee, rauhoittaa.

Lintuharrastus voi olla

- lintujen ruokkimista
- retkeilyä lintupaikoilla
- osallistumista tapahtumiin (esim. Pihabongaus, Pönttöbongaus)
- muutonseuranta keväisin ja syksyisin
- lintujen valokuvaamista tai piirtämistä

Kuva: JH

Lintuharrastus voi olla

- pönttöjen ja tekopesien rakentamista
- rengastusta
- linnustonseurantoihin osallistumista
- tutkimusta
- ym.

Kuva: JH

Mitä tarvitsen?

- Lintuoppaan (kirjan tai sovelluksen tai molemmat)
- Kiikarit (esim. 8x42, 10x50)
 - Seipiö helpottaa niskan ja käsien väsymistä.
- Kameran
- Kaukoputken
 - Välineitä kannattaa testata ennen ostoa.
- Havaintovihkon
- Lisää tietoa BirdLifen sivuilla: [BirdLife Suomi | Välineet lintujen tarkkailuun](#)

Missä lintuja voi havainnoida?

- Kotipihalla, mökillä, kaupungilla...
- Lintutorneilla
 - Osa torneista on esteettömiä
- Yhdistysten retkillä
 - Lintuyhdistysten retkillä saa tunnistusapua ja oppii uusia lajeja.
 - Retket ovat yleensä kaikille avoimia ja ilmaisia.
 - Yhdistyksiltä voi tiedustella myös erillisiä retkiä tietyille kohderyhmälle. Nämä retket voivat olla maksullisia.

Kuva: JH

Miten opin tunnistamaan lintuja?

- Aloittelijalle sopivat kirjat, joissa esitellään tavallisimmat lajit Suomessa, esim.
 - Jan Södersved: Tunnista 100 lintulajia (2026)
 - Pertti Koskimies: Linnut. Lajiopas (2017)
- Harrastuksen syventyessä kannattaa tutustua myös kattavampiin oppaisiin, esim.
 - Lars Svensson, Killian Mullarney & Dan Zetterström: Lintuopas. Euroopan ja Välimeren alueen linnut (1999; uusin painos 2023)
- Lajikohtaisia oppaita
 - Tunnistusoppaita tai tiettyjä lajeja esitteleviä kirjoja

Miten opin tunnistamaan lintuja?

- Puhelimeen on ladattavissa erilaisia sovelluksia
 - Muuttolintujen kevät
 - BirdNET
 - Merlin Bird ID
 - Collins Bird Guide (maksullinen)
- On hyvä huomioda, että sovellusten määitykset eivät ole aukottomia.
- Netissä on lintuja esitteleviä sivustoja, esim.
 - [Linnut - LuontoPortti](#)

Miten opin tunnistamaan lintuja?

- Linnuilla on erilaisia höyhenpukuja (ikä, sukupuoli, vuodenaika)

Harmaalokki,
3 kv (= 3.
kalenterivuoden
lintu)

Kuva: JH

Mihin kirjaan havaintoja?

- Vihko
- Tunnista 100 lintulajia -haaste
- Tiira.fi

Kuva: JH

Tunnista 100 lintulajia -haaste

- BirdLifen haaste vuodesta 2017
- Kyseessä ei ole kilpailu: voit havainnoida lajeja omaan tahtiisi
- 5 eri sarjaa
 - Perinteinen sarja
 - Ekosarja
 - Kuvaussarja
 - Äänisarja
 - Lasten ja nuorten sarja
- [BirdLife Suomi | Tunnista 100 lintulajia](#)

Lintuharrastuksen slangi

- Lintuharrastajilla on oma slangi harrastuksen sanastolle ja lintujen nimille
- Slangiin perehtyminen voi olla kiva lisä lintuharrastukseen
- Esimerkiksi Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys on laatinut slangi- ja linnunnimisanastot:
 - [Lintuslangi - Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys](#)
 - [Lintujen nimistöä - Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys](#)

Lintuharrastuksen slangi

Esimerkiksi

- havis
- elis
- vuodari
- olla hallussa
- linturalli

- hali, meko
- vaseti

Lintuharrastuksen slangi

- havis = havainto tai havaintovihko
- elis = elämänpinna eli ensimmäinen näkö- tai kuulohavainto uudesta lintulajista
- vuodari = vuodenpinna eli kalenterivuoden aikana tehty havainto lintulajista
- olla hallussa = lintu on näkyvissä tai sen sijainti tiedetään hyvin tarkkaan
- linturalli = kilpailu, jossa joukkueet pyrkivät tiettynä aikana tietyllä alueella havaitsemaan mahdollisimman monta lajia
- hali, meko = merikotka, *Haliaeetus albicilla*
- vaseti = valkoselkätikka

LokkisaariLive Lempäälän Ahtialanjärveltä

- Lokkisaari on noin kahden hehtaarin suuruinen saari Lempäälän Ahtialanjärvellä
 - Monipuolinen muuttokahlaajalajisto, runsas punasotkakanta
 - Ahtialanjärveä on pitkäjänteisesti kunnostettu ja hoidettu lintujen hyväksi
 - Lokkisaari ry liittyi osaksi Pilyä loppuvuodesta 2025
-
- LokkisaariLive: <https://www.pily.fi/lokkisaarilive>
 - Parhaita paloja LokkisaariLiven Youtube-kanavalla: [LokkisaariLive - YouTube](#)

Lintutietoutta Yle Areenassa

- Siivekkäät
 - 7-osainen podcast, toimittaja Emil Johansson (2024)
- Minna Pyykön maailma
 - Uusia jaksoja viikoittain radiossa ja Yle Areenassa, myös lintuteemaisia jaksoja
- Dinosauruksista lintuihin (Dino Birds, Saksa 2025)
 - 2-osainen dokumentti

Edellä olevat ovat vain muutamia (subjektiivisesti valittuja esimerkkejä) 😊

Tervetuloa mukaan
lintuharrastajien yhteisöön!